

Reeën. Toekomst in Nederland

Uitgave Vereniging Het Reewild
bij gelegenheid van haar 60-
jarig jubileum in 2011.

Geert Groot Bruinderink

Dit boek verscheen al weer even terug, maar bestrijkt zo'n belangwekkend vakgebied dat bestudering tijd vergde. Het is,



boek een lans breken voor een ander doel, namelijk om het aantal aanriddingen met reeën te verminderen.

Dat had wat bondiger gekund en een integratieslag gericht op het voorkomen van doublures en meer samenhang tussen de hoofdstukken was welkom geweest. Het boek is goed nieuws voor de 'knopbokjes': werd vroeger geadviseerd om ze dood te schieten, thans is de boodschap wat ge-

niet heel Nederland leefgebied voor dezelfde populatie? Hoe is de geslachtsverhouding onder de levende en onder de geschoten dieren? Zit daarin wellicht een deel van de verklaring dat, ondanks het afschot, de stand nog steeds in welhaast alle provincies toeneemt? Wat is het nut van een vertraagde implantatie van de bevruchte eicel en komt dat alleen bij reeën voor? En waarom elk jaar een nieuw



De foto's op deze pagina's zijn afkomstig uit het boek 'Reeën. Toekomst in Nederland'.



met uitzondering van de laatste hoofdstukken, een anoniem geschreven en schitterend geïllustreerd verenigingsboek geworden. Felicitaties aan de vereniging. Daarmee mag je gezien worden en het verbaast dan ook dat de vereniging zich niet duidelijker profileert met adres, doelstelling en missie. Naast stilstaan bij haar 60-jarig jubileum wil de vereniging met dit

nuaanceerder: er kan nog een zesender uit groeien! Dat is dan opgelost, maar veel andere vraagstukken niet. Hoe weet je bijvoorbeeld hoeveel reeën ergens zitten en als je dit niet precies weet, hoe bepaal je dan het afschot? En als je het wél weet, waarom dan geen landelijke dichtheidkaart opgenomen in het boek? Wat is een leefgebied en hoe wordt dat begrensd? Is

gewei, dat is toch verspilling van mineralen, te meer omdat het in de winter wordt ontwikkeld. Worden de benodigde mineralen aan het skelet onttrokken? Waarom afschot van bokken in de bronst, die toch bij voorkeur ongestoord moet verlopen. Naar natuurlijke predatie werd een hoofdstuk vernoemd, maar er wordt niets over gezegd. Vossen en wilde zwijnen kunnen



belangrijk zijn in de beperking van de aantallen reeën en belangrijk wellicht, dankzij succesvol natuurbeheer elders in Europa, met name Duitsland, staat de wolf aan onze poort en volgens sommigen is hij al binnen. En gek op reeën dat die is! Een kwestie van anticiperen. Bezwaarlijk is dat veel zaken met grote stelligheid worden beweerd zonder dat daarbij een bron wordt genoemd. Dat biedt een vrijbrief om selectief te shoppen en het geschreven woord is machtig. Als je daar doorheen kijkt vind je per saldo weinig over de negatieve gevolgen voor de land-, tuin- en bosbouw, over onrust die ontstaat bij hoge dichtheden, over de relatie met rund, edelhert, paard en wild zwijn, over welzijnsgrenzen die worden overschreden en over het gebrek aan ruimte voor natuurlijke processen als aantalsregulering door voedselaanbod, migratie en dispersie. Ook is er weinig aandacht voor terreinbeheerders die wel ruimte aan die processen willen bieden en geen reeënafschot willen. Er wordt alleen gesteld dat dit fout kan uitpakken voor de verkeersveiligheid (verzekeren?). Als gevolg van dit al loopt het geheel ten slotte gierend uit de bocht waar het gaat om een cruciale factor, de uitgangspunten (pijlers) van het Deltaplan met als auteur Rob Borst. Belangrijkste uitgangspunt voor Borst is: beheer! Immers alleen dan hebben we de aantallen in de hand. Daarbij

plaatste ik hierboven al een kanttekening: immers, ondanks beheer namen en nemen de aantallen en daarmee als regel ook de dichtheden van reeën toe. En stel nu eens dat weinig tot niets bekend is over het effect van afschot op die aantallen, zoals gesuggereerd in het zeer lezenswaardige hoofdstuk van Spek, dat het afschot plaatsvindt in de marge van de natuurlijke sterfte? Wat dan? Een vrijbrief dus. Een ander uitgangspunt is het Ree als indicator voor de biodiversiteit. Inderdaad, een ree is gebaat bij een grote diversiteit aan landschaps- en vegetatietypen en -structuren, een pioniersoort van randen en open plekken. Van Haften beklemtoont dit nog eens in het boek. Niet alleen vanwege de diversiteit aan voedsel, maar ook vanwege de relatief goede kwaliteit daarvan. Met het ouder worden van een bos stijgt in het algemeen de biodiversiteit in dat bos, maar reeën zul je er steeds minder treffen. Een groot scala aan factoren speelt een rol bij het tot stand komen van het verspreidingsgebied van reeën en met hetzelfde recht zou je het ree een cultuurvolger kunnen noemen, net als bijvoorbeeld de vos. Denk aan de veldreeën in het Groningerland, met in dat kale landschap de loden last op hun schouders van het zijn van de indicator voor biodiversiteit. Wat gaat de vereniging doen om dat tweede, nobele doel te bereiken? Zonder

meer goed is het pleidooi voor een betere monitoring, bij voorkeur ruimtelijke monitoring indachtig artikel 10 van het Besluit Faunabeheer. Dit geldt ook voor het inzicht dat de beheerder over provinciegrenzen heen moet kijken. Minder goed begrijp ik de toelichting tot 'standverhogende maatregelen' als het aanleggen van landschapselementen en maatregelen ter verbetering van het landschap specifiek voor reeën. Leidraad van het boek is toch dat er al teveel zijn. Het wordt sympathieker waar wordt gesteld dat dit meerdere soorten moet dienen en dat dit wordt opgepakt met de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap en de Unie van Landschappen. En is het opleggen van een landsdekkend uniform beheer echt wat we willen? Diversiteit in beheer, inclusief geen beheer, levert toch een veel aantrekkelijker landsbeeld op. Ooit schreef Wil Huygen samen met Rien Poortvliet het boek 'Alleen voor jagers'. Heel kort daarna, wegens groot succes, volgde het boek 'Niet alleen voor jagers' met dezelfde tekst en tekeningen. Dat is met dit boek onmogelijk. Daarom, sluit andersdenkende partijen niet uit. Daarmee is geen ree gediend en sneeuwt de hoofddoelstelling onder.

Geert Groot Bruinderink is medewerker van Alterra.